

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Olsavszky Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű, II. rendű felpereseknek a Bihary, Balassa Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű alperes, a Dániel Ügyvédi Iroda által képviselt II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2020. február 28. napján meghozott, 30.G.42.251/2019/5.számú ítélete ellen, az I.-II. rendű felperesek részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül -meghozta a következő

r é s z- é s k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a II. rendű alperesre vonatkozó rendelkezéseit helybenhagyja. Az elsőfokú ítéletet a felperesek és az I. rendű alperes viszonyában megváltoztatja, és megállapítja, hogy az I. és a II. rendű felperesek mint adósok, valamint az 'A' mint hitelező között 2008. április 9. napján létrejött svájci frank alapú kölcsönszerződés érvénytelen. Az I. és a II. rendű felpereseket mentesíti 526.362 (ötszázhuszonhatezer-háromszázhatvankettő) forint elsőfokú perköltség I. rendű alperes részére való megfizetésének kötelezettsége alól, és mellőzi az elsőfokú ítélet eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezését.

A felperes másodfokú perköltségét 150.000 (százötvenezer) forintban, az I. rendű alperesét 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forintban állapítja meg.

A rész- és közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperesek a 2008. március 10-én kelt „Nyilatkozat „Ingatlanhitel plusz” kölcsön igényléséhez” elnevezésű okirat aláírásával elismerték, hogy átvették az 'A' által alkalmazott, a devizahitel kockázatairól szóló nyomtatványt, annak tartalmát megismerték és tudomásul vették. Az 'A' által alkalmazott „Tájékoztató a devizahitel kockázatairól” elnevezésű okirat (a továbbiakban: kockázatfeltáró nyilatkozat) „Árfolyamváltozás - a törlesztőrészek változása” című fejezete a következőket tartalmazza: „A devizahitelek esetén a forint árfolyamának változása is módosíthatja a forintban kifejezett törlesztőösszeget - miközben a kölcsön devizában kifejezett törlesztőösszege változatlan. Ennek a hatásnak a kezelése, illetve az ebből származó bizonytalanság csökkentése érdekében az „Ingatlanhitel Plusz” kölcsön esetében ún. „elszámoló árfolyamot” alkalmazunk. A kamatperiódus során az elszámoló árfolyam - jelentős mértékű, hirtelen árfolyam-változások esetétől eltekintve - állandó; ennek következtében az ügyfél a kamatperiódus során még akkor is egyenlő törlesztőrészeket fizet, ha egyébként az árfolyam-változások hatása miatt forintban kifejezett törlesztőösszegek változnának. Az így számolt és a valós - a törlesztés megfizetésének

napján érvényes - árfolyamok eltéréseiből adódó törlesztőösszeg-különbözetek elszámolása a kamatperiódust követően, legkésőbb az új kamatperiódus első törlesztésével egyidejűleg esedékes; az egyenleget az 'A' külön beszédési megbízással érvényesíti (jelentős negatív egyenleg esetén), vagy annak összegével az új kamatperiódus első törlesztőösszegét módosítja. A kamatperiódusban teljesített törlesztésekről és a fentieknek megfelelően számított törlesztőösszeg-különbözetek egyenlegeiről a kamatperiódus lezárását követő 15 napon belül tételes elszámolást küldünk ügyfeleink részére.”

- [2] Az I. és a II. rendű felperesek mint adósok 2008. április 9-én közjegyzői okiratba foglalt, svájci frank alapú kölcsönszerződést kötöttek az 'A'-vel mint hitelezővel. A szerződés szerint a kölcsön célja részben hitelkiváltás, részben szabad felhasználás. A hitelkiváltási célú kölcsön összege 113.438 svájci frank, de legfeljebb 16.746.461 forint, futamideje 192 hónap, induló kamatlába évi 1,7 %, kezelési költsége évi 2,5 %, teljes hiteldíj mutatója (THM) évi 5,09 %, törlesztőrészeleteinek száma 192, törlesztőrészeleteinek összege havonta 444 svájci frank, esedékessége minden hónap 12. napja. A szabad felhasználású kölcsön összege 47.441 svájci frank, de legfeljebb 7.003.539 forint, futamideje 192 hónap, induló kamatlába évi 4,4 %, kezelési költsége évi 2,5 %, THM-ja évi 8,4 %, törlesztőrészeleteinek száma 192, törlesztőrészeleteinek összege havonta 293 svájci frank, esedékessége minden hónap 12. napja. A szerződés rögzíti, hogy THM meghatározása a forintban teljesítendő fizetések alapul vételével történt, a THM nem tükrözi a kamat- és az árfolyamkockázatot, meghatározása során nem került figyelembe vételre a közjegyzői és ügyvédi díj, valamint a kölcsönszerződéshez kapcsolódó biztosítás díja. A hitelező 2017. december 11-én a 'B'-re engedményezte a kölcsönszerződésből eredő követelését, a 'B' pedig 2018. április 27-én a követelést a II. rendű alperesre engedményezte. A 'A' 2019. július 31-én beolvadt az I. rendű alperesbe.

- [3] A felperesek a módosított keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a köztük és az I. rendű alperes jogelődje között létrejött kölcsönszerződés érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezményét akként kérték levonni, hogy a bíróság határozatának meghozataláig nyilvánítsa hatályossá a szerződést, és állapítsa meg, hogy 11.753.702 forint kölcsöntartozásuk áll fenn. A kölcsönszerződés érvénytelenségét elsődlegesen arra alapították, hogy nem kaptak tájékoztatást az árfolyamváltozás kockázatáról, ezért tisztességtelen a szerződésnek az árfolyamváltozás kockázatát teljes mértékben reájuk hárító feltétele. Előadták, hogy kockázatfeltáró nyilatkozatot nem írtak alá, és a kockázatot áthárító rendelkezésen túl a kölcsönszerződés sem ad tájékoztatást az árfolyamváltozás kockázatának viselése tekintetében. Érvelésük szerint ezért nem láthatták át, hogy az árfolyamváltozás kockázatának vagyoni kihatásait teljes mértékben nekik kell viselniük, az árfolyam számukra kedvezőtlen változásának nincs felső határa, az árfolyam változása milyen hatást gyakorol tartozásuk forintban kifejezett összegére és a kölcsön fedezetére. A kölcsönszerződés érvénytelenségének okaként másodlagosan azt jelölték meg, hogy a szerződés nem tartalmazza azokat, az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés a), b) és e) pontjában meghatározott tartalmi elemeket, amelyek hiányához a törvény a szerződés semmisségét fűzi. Hivatkoztak arra, hogy a kölcsönszerződés nem határozza meg megfelelően a szerződés tárgyát és a törlesztőrészeletek összegét, mert nem állapítható meg, hogy melyiket kell alkalmazni a hitelező által ugyanazon a napon alkalmazott több árfolyam közül. Hangsúlyozták, hogy a kölcsön devizaösszegének a szerződés megkötésének időpontjában kell olyan módon meghatározottnak lennie, hogy az a szerződéskötés időpontjában kiszámítható legyen. Kifejtették, hogy a kölcsönszerződés nem határozza meg a vagyonszámítás díj, a késedelmi kamat, az előtörlesztési díj és a közjegyzői díj mértékét, vagy az azokra vonatkozó becslést. Álláspontjuk szerint emiatt a THM mértéke sem állapítható meg, és a THM számítása egyébként sem felel meg a 41/1997. (III. 5.) Korm. rendeletben foglaltaknak. Előadták, hogy a kölcsönszerződés alapján nem állapítható meg a svájci

frankban kifejezett törlesztőrészletek forintösszege. Az volt az álláspontjuk, hogy a hitelező üzletszabályzata nem vált a kölcsönszerződés részévé, mert azt nem kapták kézhez.

- [4] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperesek perköltségben marasztalására irányult.
- [5] Az I. rendű alperes hivatkozott arra, hogy jogelődje megismerhetővé tette a felperesek számára az üzletszabályzatot, annak alkalmazását a felperesek elfogadták, ezért az üzletszabályzat a kölcsönszerződés részévé vált. Előadta, hogy a felperesek egy hónappal a szerződéskötés előtt megfelelő tájékoztatást kaptak az árfolyamváltozás kockázatáról. Kiemelte, hogy a tájékoztatás alapján a felperesek nem gondolhatták alappal, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem valós, abból világos és érthető kellett legyen számukra, hogy a kockázat korlátozás nélkül őket terheli, az árfolyam rájuk nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. Az volt az álláspontja, hogy a kölcsönszerződés 1.1., I/A.2. és I/B.18. pontjai egyértelműen és megfelelően meghatározzák a szerződés tárgyát. Okfejtése szerint a THM kiszámítására a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően került sor, és vitatta, hogy a THM számítása során figyelembe kellett volna venni a közjegyzői díj, a vagyonbiztosítási díj, a késedelmi kamat és az előtörlesztési díj mértékét. Rámutatott, hogy a kölcsönszerződés tartalmazza a törlesztőrészletek számát, összegét és esedékességét. Vitássá tette a felperesek elszámolásának helyességét.
- [6] A II. rendű alperes osztotta az I. rendű alperes álláspontját. Azt annyival egészítette ki, hogy az árfolyamváltozás kockázatának felperesekre hárítása nem okoz jelentős egyenlőtlenséget a felek szerződésből eredő jogaiban, illetve kötelezettségeiben.
- [7] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte az I. és a II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I. rendű alperesnek 526.362 forint, a II. rendű alperesnek pedig 138.153 forint perköltséget, és megállapította, hogy a le nem rótt 705.200 forint eljárási illetéket az állam viseli. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperesek mint adósok és az I. rendű alperes jogelődje mint hitelező között a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523. § (1) bekezdésében körülírt kölcsönszerződés jött létre, amely a Ptk. 685. § e) pontja alapján fogyasztói szerződésnek, a Hpt. 2. számú melléklet III.4. pontja alapján pedig fogyasztási kölcsönnek minősül. Hangsúlyozta, hogy az I. rendű alperes jogelődje megismerhetővé tette az üzletszabályzatát, a felperesek pedig elismerték az üzletszabályzat tartalmának megismerését, és elfogadták annak alkalmazását, ezért az üzletszabályzat a Ptk. 205/B. § (1) bekezdése alapján a kölcsönszerződés részévé vált. Kiemelte, hogy a felperesek a perben nem tették vitássá a kockázatfeltáró nyilatkozat átvételét. Úgy foglalt állást, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseiben, a 6/2013. és a 2/2014. Polgári jogegységi határozatban, valamint az Európai Unió Bírósága (EUB) C-186/16. és C-51/17. számú ítéletében meghatározott követelményeknek megfelelő tájékoztatást tartalmaz az árfolyamváltozás kockázatáról. Okfejtése szerint a tájékoztatás közérthetően a felperesek tudtára adta a devizahitel lényegét, kitért mind az árfolyamváltozás kockázatának mibenlétére, mind a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására, valamint a forint svájci frankhoz viszonyított leértékelődésének lehetőségére. Az volt az álláspontja, hogy a tájékoztatás alapján nem lehetett kétséges, hogy az árfolyamváltozás kockázatát teljes egészében a felpereseknek kell viselniük, és a kockázatnak nincs felső határa. Kifejtette, hogy a tájékoztatásnak nem kell számítási modelleket, előrejelzéseket vagy elemzéseket tartalmaznia ahhoz, hogy megfelelő legyen. Rögzítette, hogy az írásbelitől eltérő, megtevesztő tartalmú szóbeli tájékoztatásra vonatkozóan nem merült fel peradat. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés I.1., I/A.2. és I/B.16. pontjai a 6/2013. PJE III. pontjában és az 1/2016. PJE 3. pontjában foglaltaknak megfelelően meghatározza a kölcsön összegét, ezért nem áll fenn a Hpt. 213.

§ (1) bekezdés a) pontjában írt semmisségi ok. Az volt az álláspontja, hogy a vagyonbiztosítás díja, a kockázatvállalási fedezeti díj és az életbiztosítás díja nem a kölcsönszerződés alapján felmerülő díjak, nem a hitelező által nyújtott szolgáltatások ellenértékei, ezért ezek feltüntetésének hiánya sem eredményezi a kölcsönszerződés semmisségét. Rámutatott, hogy az előtörlesztési díj és a késedelmi kamat mértékét a kondíciós lista határozta meg, míg a közjegyzői díj olyan egyszeri díj, amely nem tartozik a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjában felsorolt költségek körébe. Okfejtése szerint a kölcsönszerződés tartalmazza a THM éves, százalékban kifejezett értékét, a THM esetleges téves számítása pedig nem eredményezi a kölcsönszerződés semmisségét. Álláspontja szerint a szerződés kiszámítható módon tartalmazza a törlesztőrészek összegét is.

- [8] Az ítélet ellen, elsődlegesen annak megváltoztatása, keresetük teljesítése, valamint az alperesek első- és másodfokú perköltségben marasztalása, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése iránt a felperesek terjesztettek elő fellebbezést. Hangsúlyozták, hogy az EUB C-26/13. számú ítélete értelmében a fogyasztói szerződések rendelkezéseinek nem csak nyelvtanilag és alakilag kell érthetőnek lennie, hanem alkalmasnak kell lennie arra is, hogy a fogyasztó megértse a rendelkezés hatásmechanizmusát, és számszerűen fel tudja mérni a tartozására gyakorolt hatását. Kiemelték, hogy kockázatfeltáró nyilatkozatot nem írtak alá, és sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság ennek nem tulajdonított jelentőséget. Sérelmezték azt is, hogy az elsőfokú bíróság a szóbeli nyilatkozatuk alapján azt vélemezte, hogy az I. rendű alperes jogelődje a periratokhoz csatolt nyilatkozattal azonos tartalmú nyilatkozatot adott át nekik. Hivatkoztak arra, hogy az EUB C-449/13. számú ítélete szerint a tájékoztatási kötelezettség teljesítése nem igazolható az adós nyilatkozatával. Érvelésük szerint a kölcsönszerződés II.6.7. pontja nem tekinthető tájékoztatásnak, mert az csak a kockázatot telepíti a felperesekre. Fenntartották azt az álláspontjukat, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatban adott tájékoztatás nem tekinthető megfelelőnek, mert nem tér ki az árfolyamváltozás fizetési kötelezettségeikre gyakorolt hatására, abból nem tűnik ki a kockázat korlátlanlansága, és hogy a kockázat hatására akár jelentős mértékben is megemelkedhet a törlesztőrészek összege. Nem derül ki a tájékoztatásból az sem, hogy a kockázat valós, nem elhanyagolható mértékű, ezért alkalmas a kockázat jelentéktelenként és kiküszöbölhetőként történő beállítására. Rámutattak, hogy nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamváltozás kockázata és következményei csak a kölcsönszerződés egyes rendelkezéseiből következtethető ki. Hivatkoztak arra, hogy a kölcsön forintösszege a szerződésben nem került megfelelően meghatározásra, és a folyósítás dátuma és az átváltási árfolyam ismerete hiányában nem is számítható ki. Ugyanebből az okból nem tekinthető megfelelően meghatározottnak a törlesztőrészek összege sem. Ismét kifejtették, hogy a THM számítása nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a THM valótlansága pedig a kölcsönszerződés semmisségét eredményezi. Kifogásolták az elsőfokú bíróság ettől eltérő álláspontját. Továbbra is állították, hogy a szerződés nem tartalmaz valamennyi olyan költséget, amelyet a hitelező figyelembe vett a THM kiszámításánál.
- [9] Az I. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta, az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján.
- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a Fővárosi Ítéletábrla teljes terjedelemben bírálta felül az elsőfokú ítéletet [Pp. 228. § (4) bekezdés].
- [11] Az ítéletábrla az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely szükségessé tette volna az elsőfokú tárgyalás megismétlését, és ennek érdekében a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

- [12] A perbeli jogvita érdemben elbíráható volt a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, ezért az ítélet tábla a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján, a bizonyítás kiegészítése céljából sem találta indokoltnak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [13] A felperesek fellebbezése részben, az I. rendű alperessel szembeni kereset jogalapja tekintetében alapos.
- [14] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a tényállásból levont jogi következtetéseivel és érdemi döntésével az ítélet tábla azonban csak részben, a keresetet II. rendű alperessel szemben elutasító ítéleti rendelkezés tekintetében értett egyet, az alábbiak szerint:
- [15] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a felperesek mint adósok és az I. rendű alperes jogelődje mint hitelező között a Ptk. 523. § (1) bekezdésében körülírt kölcsönszerződés jött létre, amely deviza alapú kölcsönszerződés, és amely a Ptk. 685. § e) pontja alapján fogyasztói szerződésnek, a Hpt. 2. számú melléklet III.4. pontja alapján pedig fogyasztási kölcsönnek minősül.
- [16] A felperesek keresete a kölcsönszerződés érvénytelenségéből eredő igények érvényesítésére irányult. Szerződés érvénytelenségéből eredő igény csak olyan személlyel szemben érvényesíthető, aki félként vett részt a szerződés megkötésében, vagy a szerződés megkötése után más módon a szerződés alanyává vált. A II. rendű alperes engedményezés folytán szerezte meg a hitelező kölcsönszerződésből eredő követelését. A Ptk. 328. § (1) bekezdése és 329. § (1) bekezdése értelmében az engedményezés következtében csak a követelés és az azt biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok szállnak át az engedményesre, a követelés alapjául szolgáló szerződésből eredő egyéb jogok és kötelezettségek viszont nem. Ezért az engedményezés nem általános, hanem csak szinguláris jogutódlást eredményez a szerződéses jogviszonyban - az engedményes az átruházott követelés jogosultjává válik, nem válik viszont szerződő félle, a szerződés alanyává. Erre figyelemmel az engedményessel szemben nem érvényesíthető a szerződés érvénytelenségéből eredő igény. Mivel a II. rendű alperes engedményesként nem vált a perbeli kölcsönszerződés alanyává, vele szemben a felperesek nem érvényesíthetnek eredményesen a szerződés érvénytelenségére alapított igényt - a felperesek keresete a II. rendű alperessel szemben a II. rendű alperes passzív perbeli legitimációjának hiánya miatt nem teljesíthető.
- [17] A felperesek a keresetüket elsődlegesen arra alapították, hogy nem kaptak megfelelő tájékoztatást az árfolyamváltozás kockázatáról.
- [18] A Hpt. 203. § (6) bekezdése szerint olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.
- [19] A Hpt. 203. § (7) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell a devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.
- [20] Az ítélet tábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül minősítette megfelelőnek az I. rendű alperes jogelődje által a felpereseknek a kockázatfeltáró nyilatkozatban adott tájékoztatást. Ebből a tájékoztatásból ugyanis csak annyi tűnik ki, hogy a devizahitelek esetén a forint árfolyamának változása is módosíthatja a forintban kifejezett törlesztőösszeget, miközben a kölcsön devizában

kifejezett törlesztőösszege változatlan marad. Nem tartalmazza azonban a tájékoztatás az árfolyamkockázat ismertetését - azt, hogy mit jelent, miben nyilvánul meg az árfolyamváltozás kockázata -, és nem tartalmazza azt sem, hogy az árfolyamkockázat milyen hatást gyakorol a törlesztőrészletekre. Ráadásul ún. „elszámoló árfolyam” alkalmazása azt a látszatot kelti, mint ami az árfolyamkockázatot minimalizálja. A kockázatteltérő nyilatkozatba foglalt tájékoztatás a Hpt. 203. § (6) bekezdésében és (7) bekezdés a) pontjában támasztott minimális követelményeknek sem felel meg, emiatt nem tekinthető megfelelőnek.

- [21] A Kúria a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontjában úgy foglalt állást, hogy ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen. Megfelelő tájékoztatás hiányában a felperesek számára nem lehetett kellően világos és érthető a kölcsönszerződésnek az a feltétele, amely az árfolyamváltozás kockázatát teljes mértékben a felperesekre hárította, mert a felperesek alappal gondolhatták, hogy a kockázat nem valós, vagy az őket csak korlátozott mértékben terheli. Ennek következménye pedig az, hogy a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja és a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen, és ebből az okból a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis a kölcsönszerződésnek az árfolyamváltozás kockázatát teljes mértékben a felperesekre hárító feltétele.
- [22] Az ítélet tábla álláspontja szerint a feltétel tisztességtelenségét nem önmagában az árfolyamváltozás kockázatának áthárítása, hanem az áthárított kockázat korlátlanága okozza. Ebből az következik, hogy a tisztességtelen feltétel hiányában nem állapítható meg, hogy a felperesek milyen mértékben, mely felső határig kötelesek viselni az árfolyamváltozás kockázatát, ezért a tisztességtelen feltétel nélkül a kölcsönszerződés nem teljesíthető. Ennek jogi következménye a Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján az, hogy az egész kölcsönszerződés megdől. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem vizsgálta az érvénytelenség jogkövetkezményét és a felperesi kereseti kérelem összecszerűségének megalapozottságát, amelyről a megismételt eljárásban kell döntenie.
- [23] Amennyiben a szerződés érvénytelenségének oka megszüntethető, akkor a bíróság a Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján érvényessé nyilváníthatja a szerződést. Ebben az esetben ügyelnie kell arra, hogy minden érvénytelenségi okot kiküszöböljön. Erre figyelemmel az ítélet tábla érdemben vizsgálta, hogy fennállnak és megszüntetésre szorulnak-e azok az egyéb érvénytelenségi okok, amelyekre a felperesek hivatkoztak.
- [24] Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperesek által állított egyéb, a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontjában meghatározott érvénytelenségi ok nem áll fenn.
- [25] A Hpt. 213. § (1) bekezdése szerint semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik
- a) a szerződés tárgyát,
 - b) az éves, százalékosan kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb - esetleges - költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést,
 - c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékosan kifejezett értékét,
 - d) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat.

- [26] A perbeli kölcsönszerződés mind a hitelkiváltási célú, mind a szabad felhasználású kölcsönrészesetében meghatározza a kölcsön tárgyát - svájci frankban és forintban is rögzíti az I. rendű alperes jogelődje által a felperesek rendelkezésére bocsátott pénz összegét. A felperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy nem ismert az alkalmazott átváltási árfolyam, ezért nem számítható ki egyértelműen a kölcsön összege. A 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 törvény) 3. § (2) bekezdése ugyanis meghatározta a folyósításkor és a törlesztőrészletek megfizetésekor kötelezően alkalmazandó árfolyamot, 3. § (5) bekezdése pedig megfelelő elszámolásra kötelezte a pénzügyi intézményeket - ezzel a törvény nem csupán az eltérő árfolyamok alkalmazásából eredő fogyasztói sérelmeket küszöbölte ki, hanem azokat is, amelyek az átváltási árfolyam esetleges ismeretlenségéből származhattak.
- [27] A kölcsönszerződés mindkét kölcsönrész vonatkozásában tartalmazza a törlesztőrészletek összegét svájci frankban, a törlesztőrészletek számát és esedékességének időpontját. A törlesztőrészletek átváltási árfolyamát ugyancsak a DH1 törvény 3. § (2) bekezdése határozza meg.
- [28] A kölcsönszerződés szintén mindkét kölcsönrész tekintetében tartalmazza az ügyleti kamat, a kezelési költség és a THM éves, százalékban kifejezett értékét. A Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja csak ahhoz fűzi a kölcsönszerződés semmisségét, ha az egyáltalán nem tartalmazza a THM éves százalékban kifejezett értékét, ahhoz azonban nem, ha a THM számítása nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. Ezért a THM esetleges nem megfelelő számítása nem eredményezi a kölcsönszerződés érvénytelenségét.
- [29] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a vagyonbiztosítás díja, a kockázatvállalási fedezeti díj és az életbiztosítás díja nem a kölcsönszerződés alapján felmerülő díjak, nem a hitelező által nyújtott szolgáltatások ellenértékei, ezért ezek feltüntetésének hiánya sem eredményezi a kölcsönszerződés semmisségét, az előtörlesztési díj és a késedelmi kamat mértékét a kondíciós lista határozta meg, míg a közjegyzői díj olyan egyszeri díj, amely nem tartozik a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjában felsorolt költségek körébe.
- [30] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 213. § (2) és (3) bekezdésének alkalmazásával rész- és közbenső ítéletet hozott, és a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a II. rendű alperesre vonatkozó rendelkezéseit helybenhagyta, az elsőfokú ítéletet a felperesek és az I. rendű alperes viszonyában pedig megváltoztatta, és megállapította, hogy az I. és a II. rendű felperesek mint adósok, valamint az 'A' mint hitelező között 2008. április 9. napján létrejött svájci frank alapú kölcsönszerződés érvénytelen. Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására figyelemmel mentesítette a felpereseket az elsőfokú perköltség I. rendű alperes javára történő megfizetésének kötelezettsége alól, és mellőzte az elsőfokú ítélet eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezéseit.
- [31] Az ítéltábla határozatának jellegére tekintettel nem határozott a felperesek és az I. rendű alperes viszonyában a másodfokú perköltség viseléséről, hanem csupán megállapította a felek másodfokú perköltségének összegét.

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Lente Sándor s.k.
előadó bíró

dr. Csóka István s.k.
bíró